

Samen opvoeden?!

Het belang van medeopvoeders voor ouderschap en opvoeden

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de zorg, begeleiding en opvoeding van hun kinderen (artikel 5, Kinderrechtenverdrag), maar in deze verantwoordelijkheid staan zij niet alleen. In een opvoed- en opgroeiomgeving waarin alle opvoeders elkaar steunen en samenwerken, streven we naar een samenleving waarbij alle kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Deze opvoed- en opgroeiomgeving wordt vaak aangeduid als 'pedagogische civil society'¹. Wanneer individuen in de samenleving gezamenlijk een bijdrage leveren aan de verantwoordelijkheden die horen bij het ouderschap en de opvoeding, draagt dit op een positieve manier bij aan het welbevinden van kinderen en ouders.

Wat zijn medeopvoeders?

De term medeopvoeders verwijst naar: "Volwassenen uit het netwerk van het gezin die de jeugdige en de ouders vanuit een informele of formele rol ondersteunen bij het ouderschap"². Naast informeel en formeel wordt onderscheid gemaakt tussen nabije medeopvoeders en medeopvoeders die meer op afstand staan³. Wie dit precies zijn, is voor ieder gezin anders. Iedere opvoedsituatie is immers uniek.

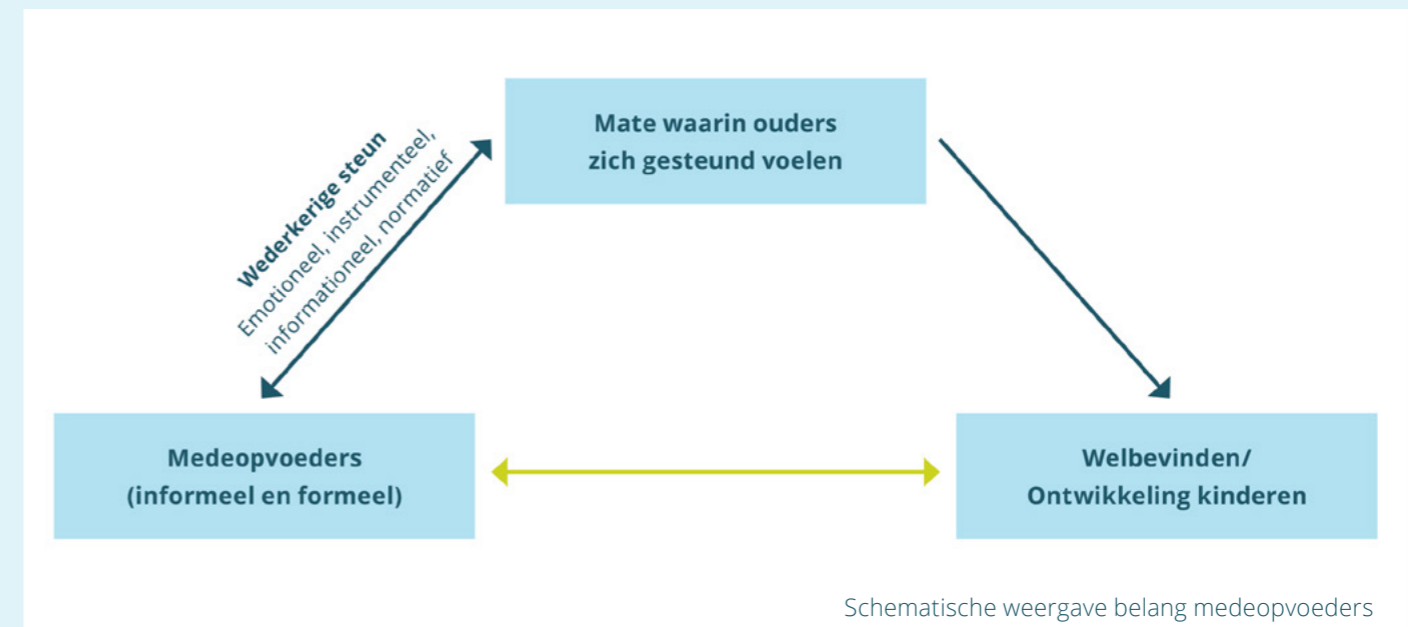
Waarom zijn medeopvoeders belangrijk?

Medeopvoeders zijn belangrijk omdat ze zowel direct (zie groene pijl in figuur) als indirect (zie blauwe pijl in figuur) kunnen bijdragen aan het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Kesselring (2019) beschrijft dat medeopvoeders **direct** kunnen bijdragen doordat ze bijvoorbeeld als voorbeeldfunctie of positief rolmodel in het leven van kinderen kunnen fungeren. Kinderen die kunnen terugvallen op andere volwassenen dan alleen de eigen ouders zijn veerkrachtiger en hebben meer kans zich te ontwikkelen tot gezonde volwassenen⁴.

De bijdrage van medeopvoeders op het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen, gaat ook **indirect** via de mate waarin ouders zich gesteund voelen⁵. Als ouders steun van medeopvoeders ervaren, 'ontspan' het ouderschap, vergroot het plezier in de opvoeding en wordt de individuele opvoedingslast voor ouders minder. Steun van medeopvoeders is daarmee een essentieel goed voor ieder gezin. Deze steun kent vier verschillende vormen⁶:

1. Emotionele steun: Het delen van ervaringen en bieden van een luisterend oor. Ouders hebben hierdoor meer zelfvertrouwen, gevoel van eigen effectiviteit in het ouderschap, een positievere relatie met hun kind en een ontspannere houding in de opvoeding⁷.

2. Praktische steun: Praktische hulp bij het verzorgen en opvoeden van de kinderen. Deze steun kan ervoor zorgen dat ouders 'hun batterij weer kunnen opladen', wat zorgt voor minder stress en het gevoel om te kunnen gaan met de situatie⁸.

Schematische weergave belang medeopvoeders

3. Informatieve steun: Gericht op het uitwisselen van advies, tips, informatie en feedback⁹. Dit kan helpen bij het geven van inzichten aan ouders. Wel vinden ouders alleen het krijgen van bepaalde informatieve steun prettig. Zo moet het advies en de informatie nieuwe perspectieven bieden op het probleem waar de ouder tegenaan loopt, zodat er alternatieve manieren aangeboden worden om om te gaan met de omstandigheden die de ouder lastig vindt¹⁰.

4. Normatieve steun: Gaat over normen, waarden, voorbeelden en gedragsadviezen. Bijvoorbeeld de voorbeeldfunctie die medeopvoeders kunnen hebben voor bepaalde opvoedgewoontes. Dit kan ouders o.a. helpen in bepaalde situaties keuzes te maken, zonder dat ze zich daar onzeker over voelen¹¹.

- 1 De Winter, 2008
- 2 Kesselring, De Winter, Van Yperen & Lecluijze, 2016
- 3 Kesselring et al., 2016
- 4 Ince, Van Yperen & Valkestijn, 2018; Werner, 19
- 5 Kesselring, 2019
- 6 Kesselring, 2016
- 7, 8 Baartman, 2009; Barrera, 2000; Bartelink & Verheijden, 2015; Van Egten et al., 2008
- 9 Kesselring, 2016
- 10 Baartman, 2009; Barrera, 2000; Bartelink & Verheijden, 2015; Van Egten et al., 2008
- 11 Doorten & Bucx, 2011; Hendrix, 2018; Kesselring, De Winter, Horjus, Van der Schoot & Van Yperen, 2012

De volledige bronnenlijst is te vinden in de publicatie [Samen opvoeden?!](#)

Samen opvoeden?!

Het belang van medeopvoeders voor ouderschap en opvoeden

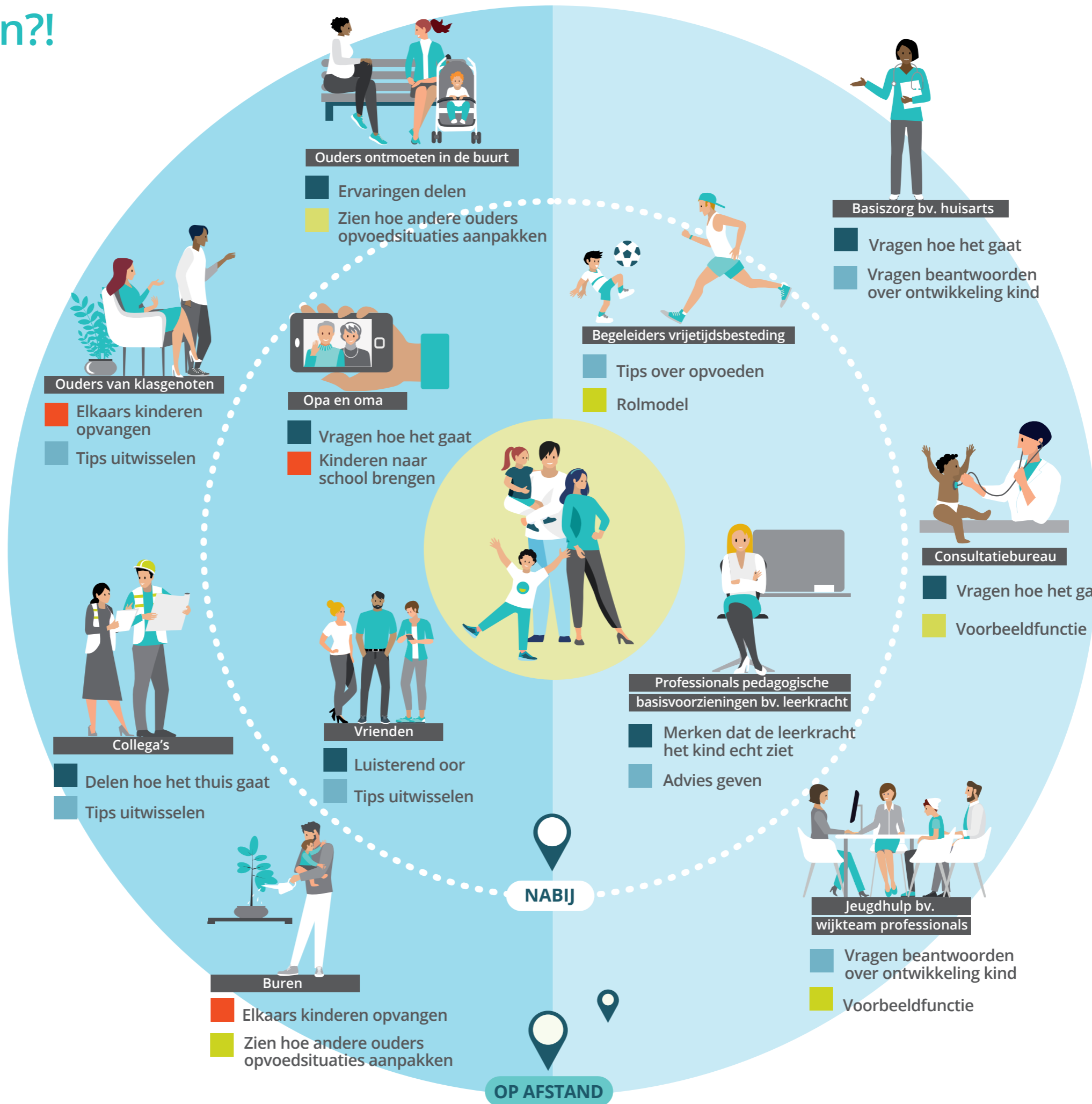
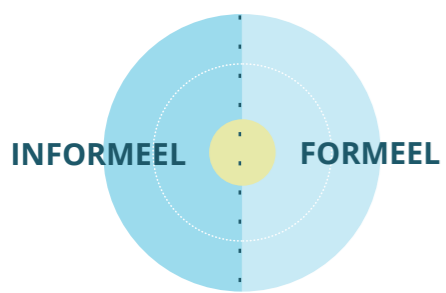
Legenda

Vier vormen van steun

- Emotionele steun
- Praktische steun
- Informatie steun
- Normatieve steun

 INFORMEEL

 FORMEEL

Iedere medeopvoeder kan elke vorm van steun bieden. De vormen in deze visuele samenvatting zijn voorbeelden.